

**БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ
НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ» НАПН УКРАЇНИ

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ТЕХНОЛОГІЇ СОЦІАЛЬНО-
ПСИХОЛОГІЧНОГО ТРЕНІНГУ»**

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	С4 «Психологія»
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Другий (магістерський)
Освітньо-професійна програма	Психологія
Мова навчання	Українська

**БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ
НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

**Білоцерківського інституту неперервної
професійної освіти**

«25» червня 2025 року протокол № 6

**Введено в дію наказом директорки
Білоцерківського інституту неперервної
професійної освіти**

від «26» червня 2025 року № 01-01/19-О.Д.

**Директорі
ОСВІТИ**

Вікторія СИДОРЕНКО

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ТЕХНОЛОГІЇ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ТРЕНІНГУ»**

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

**С «Соціальні науки, журналістика,
інформація та міжнародні відносини»**

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

С4 «Психологія»

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Другий (магістерський)

**Освітньо-професійна
програма**

Психологія

Мова навчання

Українська

Біла Церква 2025

Робочу програму з навчальної дисципліни «**Технології соціально-психологічного тренінгу**» складено відповідно до навчального плану освітньо-професійної програми «Психологія» спеціальності С4 «Психологія» галузі знань «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти та з врахуванням вимог стандарту вищої освіти за спеціальністю 053 Психологія для другого (магістерського) рівня вищої освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 24 квітня 2019 року № 564).

Робочу програму розроблено на основі «Положення про робочу програму навчальної дисципліни у Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти».

Автор-укладач робочої програми:

Клочко Алла Олексіївна, доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри педагогіки, психології та менеджменту.

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри
педагогіки, психології та менеджменту
Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти
(протокол № 6 від 03 червня 2025 р.)

Рекомендовано на засіданні Ради із забезпечення якості освітньої діяльності та
якості вищої освіти
Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти
(протокол № 9 від 13 червня 2025 р.)

Затверджено Вченою радою
Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти
(протокол № 6 від 25 червня 2025 р.)

Завідувач кафедри
педагогіки, психології та
менеджменту

Юлія ГЕРАСИМЕНКО

Гарант ОП «Психологія»
доктор психологічних
наук, доцент

Алла КЛОЧКО

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	5
2. МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	5
3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	6
4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ТЕХНОЛОГІЇ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ТРЕНІГУ»	7
5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	10
6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	11
7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	14
8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	15
9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	16
10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	17
11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ І ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ	19
12. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ІЗ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ТЕХНОЛОГІЇ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ТРЕНІГУ»	20
13. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	23

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Шифр та найменування галузі знань, спеціальності, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 3	Галузь знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»	Обов'язкова
		<i>Рік підготовки:</i>
Загальна кількість академічних годин – 90	Спеціальність С4 «Психологія»	1
		<i>Семестр</i>
		2
		<i>Лекції</i>
	Другий (магістерський) рівень вищої освіти	6 год.
		<i>Практичні</i>
		8 год.
		<i>Самостійна робота</i>
		76 год.
		Підсумковий контроль: залік

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Технології соціально-психологічного тренінгу» є формування у здобувачів вищої освіти цілісної системи теоретичних знань і практичних умінь у галузі соціально-психологічного тренінгу; оволодінні технологіями проєктування, організації та проведення тренінгових програм різної спрямованості; розвитку фасилітаторських та тренерських компетентностей; формуванні здатності аналізувати групову динаміку, використовувати активні методи навчання та здійснювати діагностику ефективності тренінгу.

Завдання навчальної дисципліни: сформувати у здобувачів ґрунтовне розуміння теоретичних основ і принципів соціально-психологічного тренінгу; розвинути практичні навички організації та ведення тренінгових груп; виробити здатність проєктувати та реалізовувати авторські тренінгові програми; забезпечити оволодіння методами оцінювання їх ефективності.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен **знати:**

- теоретичні основи, принципи, функції та класифікацію соціально-психологічного тренінгу;
- структуру та логіку побудови тренінгових занять і програм;
- методи та техніки активного навчання, психодрами, рольових ігор, кейсів;
- закономірності групової динаміки та фази розвитку тренінгової групи;
- вимоги до особистості тренера, стилі ведення групи та фасилітаторські компетентності;
- технології зворотного зв'язку, рефлексії та дебрифінгу;
- методи діагностики та критерії оцінювання ефективності тренінгу.

уміти:

- проектувати та розробляти тренінгові програми з урахуванням цілей, цільової аудиторії та контексту;
- організовувати та вести тренінгові групи, використовуючи різноманітні активні методи;
- здійснювати фасилітацію групових процесів і управляти груповою динамікою;
- застосовувати техніки зворотного зв'язку, рефлексії та дебрифінгу;
- підбирати та адаптувати вправи, ігри та кейси відповідно до тренінгових завдань;
- здійснювати психологічну діагностику учасників тренінгу та оцінювати його результати;
- презентувати та захищати розроблену тренінгову програму.

Набуття компетентностей

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК3. Здатність обирати і застосовувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.

СК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову,

психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.

СК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.

СК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

СК10. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.

Програмні результати навчання (ПР):

ПР 4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.

ПР 5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

ПР 6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.

ПР 8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.

ПР 9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПР 11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності, оцінювати їх ефективність.

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ТЕХНОЛОГІЇ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ТРЕНІНГУ»

Тема 1. Соціально-психологічний тренінг як метод активного навчання: сутність, специфіка та типологія.

Соціально-психологічний тренінг у системі методів психологічного впливу: генеза поняття, сучасні визначення та дискусійні аспекти. Відмінність соціально-психологічного тренінгу від традиційних форм навчання: порівняльний аналіз за критеріями активності, зворотного зв'язку та трансферу знань у практику. Типологія тренінгів за метою, змістом, цільовою аудиторією та методологічним підходом: навчальні, розвивальні, корекційні, психотерапевтичні, організаційні. Цілепокладання у тренінгу: ієрархія цілей (стратегічні, тактичні, операційні), SMART-формулювання навчальних результатів. Андрагогічні засади навчання дорослих як методологічна основа соціально-психологічного тренінгу: принципи самоспрямованості, досвідоцентричності та практичної орієнтованості. Моделі та цикли навчання.

Тема 2. Методологічні засади організації тренінгового процесу: принципи, структура та проектування занять.

Система принципів тренінгового процесу: активності та суб'єктності учасників, партнерської взаємодії, «тут і тепер», конфіденційності,

добровільності, зворотного зв'язку, рефлексивності. Принцип відповідності методу меті як ключовий критерій методичного проектування. Архітектура тренінгового заняття: логіка побудови від активації до рефлексії; схеми «відкриття – розвиток – закриття» та «активація – інформування – практика – інтеграція». Технологія розробки тренінгової вправи: операціоналізація навчальної мети, конструювання інструкції, вибір формату взаємодії, часовий регламент, критерії та запитання для дебрифінгу. Типові методичні помилки при проектуванні тренінгових занять та способи їх профілактики.

Тема 3. Психологічний портрет тренера: компетентнісний профіль, рольова ідентичність та авторський стиль.

Тренер як суб'єкт навчального процесу: функції, зони відповідальності та етичні зобов'язання. Рольовий репертуар тренера: експерт, фасилітатор, коуч, модератор — критерії та умови рольового переходу. Компетентнісний профіль тренера: когнітивний (предметні знання, методологічна культура), діяльнісний (проектування програм, ведення групи) та особистісний (емпатія, гнучкість, стресостійкість, автентичність) виміри. Стили ведення тренінгової групи: директивний, фасилітативний, демократичний — психологічне підґрунтя та ситуативна доцільність. Формування авторського стилю тренера: інтеграція особистісних ресурсів, цінностей і професійного досвіду. Імідж тренера: вербальна та невербальна складові, управління враженням, конгруентність. Психологічні труднощі тренерської діяльності: синдром самозванця, страх групи, злиття з учасниками, надмірний контроль — механізми виникнення та стратегії подолання.

Тема 4. Соціально-психологічні закономірності групової динаміки у тренінговому процесі.

Тренінгова група як соціально-психологічний феномен: специфіка, відмінність від природних, навчальних і терапевтичних груп. Структура тренінгової групи: формальні та неформальні ролі учасників; соціометричний вимір міжособистісних стосунків. Типологія учасників тренінгу та диференційовані стратегії роботи з кожним типом. Стадіальна модель розвитку групи — психологічний зміст кожної фази та завдання тренера. Феномени групової динаміки: згуртованість, нормоутворення, конкуренція, рольова диференціація, групове мислення. Опір та синергія групи: психологічна природа, форми прояву та методи регуляції. Стратегії роботи з важкими учасниками та деструктивними груповими процесами: провокація, пасивність, домінування, агресія, коаліції.

Тема 5. Методичний арсенал тренера: класифікація, психологічне обґрунтування та технологія застосування активних методів навчання.

Психологічні механізми засвоєння знань і формування навичок у дорослих: умови переходу від знання до вміння та від уміння до навички. Класифікація активних методів навчання за характером пізнавальної активності, рівнем групової взаємодії та дидактичною функцією. Міні-лекція як метод структурованої трансляції знань: принципи підготовки, прийоми утримання уваги та активізації аудиторії. Фасилітація та модерація групових обговорень. Рольова гра: психологічні функції, класифікація, алгоритм

організації та проведення дебрифінгу. Кейс-метод: структура кейсу, процедура аналізу ситуації, групова дискусія та вироблення рішень. Психодрама і соціодрама в тренінговому процесі: теоретичні засади, техніки та сфера застосування. Метафора, притча, відеофрагмент та арт-техніки як інструменти активізації рефлексії та емоційного залучення. Критерії вибору методу: відповідність меті, рівню групи, часовому ресурсу та контексту навчання.

Тема 6. Технологія проєктування та адміністрування тренінгової програми: від аналізу потреб до реалізації.

Цикл розробки тренінгової програми: аналіз потреб і запиту → операціоналізація цілей → відбір змісту → конструювання методичної послідовності → підготовка матеріалів → пілотування → коригування. Методи діагностики навчальних потреб: анкетування, фокус-група, інтерв'ю, аналіз компетентнісної моделі. Інтерактивне навчання як методологічна основа тренінгу: суб'єкт-суб'єктна взаємодія, діалогізм, рефлексивність. Адміністрування тренінгу: організаційно-логістичні аспекти (простір, обладнання, матеріали), регламент, встановлення правил групи, документація. Структурні вправи на різних етапах тренінгу. Типові помилки адміністрування: недооцінка часового ресурсу, відсутність резервного плану, ігнорування потреб учасників. Практикум: конструювання сценарію тренінгового заняття від мети до дебрифінгу.

Тема 7. Зворотний зв'язок і рефлексія в тренінгу: психологічні механізми та моделі оцінювання ефективності навчання.

Зворотний зв'язок як психологічний феномен та дидактичний інструмент: функції, умови ефективності, ризики та обмеження. Класифікація форм зворотного зв'язку: вербальний і невербальний, формальний і неформальний, індивідуальний і груповий, оцінний і описовий. Технології конструктивного зворотного зв'язку. Психологічні механізми захисту у відповідь на зворотний зв'язок. Рефлексія та дебрифінг як інструменти інтеграції досвіду: запитальні техніки, моделі рефлексивного циклу. Оцінювання ефективності тренінгу: рівні та інструменти. Практичний інструментарій оцінювання: анкети задоволеності, тести знань і навичок, щоденники саморефлексії, спостереження.

Тема 8. Ко-тренерська взаємодія та посттренінговий супровід як умови забезпечення сталих змін.

Ко-тренерство як модель командної тренерської діяльності: переваги, ризики та психологічні умови ефективної партнерської взаємодії. Варіанти організації ко-тренерства: рівноправне партнерство, модель «провідний – асистент», тематичний розподіл — критерії вибору формату. Рольова поляризація в ко-тренерській парі: функціональне значення контрасту стилів, узгодження позицій і профілактика конкуренції. Алгоритм підготовки ко-тренерів: попередня домовленість про ролі, сигнальні системи під час тренінгу, спільний дебрифінг після заняття. Посттренінговий супровід учасників: значення, форми. Посттренінговий моніторинг і оцінка стійкості змін: методи відстеження трансферу навичок у реальну практику. Психологічні бар'єри закріплення навичок та методи їх подолання.

5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів, тем	Усього	Кількість годин			
		Заочна форма			Самостій на робота
		Лекції	Практичні	Семинарські	
Тема 1. Соціально-психологічний тренінг як метод активного навчання: сутність, специфіка та типологія		2			10
Тема 2. Методологічні засади організації тренінгового процесу: принципи, структура та проектування занять			2		10
Тема 3. Психологічний портрет тренера: компетентнісний профіль, рольова ідентичність та авторський стиль		2			10
Тема 4. Соціально-психологічні закономірності групової динаміки у тренінговому процесі			2		
Тема 5. Методичний арсенал тренера: класифікація, психологічне обґрунтування та технологія застосування активних методів навчання			2		20
Тема 6. Технологія проектування та адміністрування тренінгової програми: від аналізу потреб до реалізації			2		20
Тема 7. Зворотний зв'язок і рефлексія в тренінгу: психологічні механізми та моделі оцінювання ефективності навчання		1			6
Тема 8. Ко-тренерська взаємодія та посттренінговий супровід як умови забезпечення сталих змін		1			
Разом	90	6	8		76

6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Лекції

Тема і зміст лекції	К-ть годин
<p>Тема 1. Соціально-психологічний тренінг як метод активного навчання: сутність, специфіка та типологія.</p> <p>Соціально-психологічний тренінг у системі методів психологічного впливу: генеза поняття, сучасні визначення та дискусійні аспекти. Відмінність соціально-психологічного тренінгу від традиційних форм навчання: порівняльний аналіз за критеріями активності, зворотного зв'язку та трансферу знань у практику. Типологія тренінгів за метою, змістом, цільовою аудиторією та методологічним підходом: навчальні, розвивальні, корекційні, психотерапевтичні, організаційні. Цілепокладання у тренінгу: ієрархія цілей (стратегічні, тактичні, операційні), SMART-формулювання навчальних результатів..</p>	2
<p>Тема 3. Психологічний портрет тренера: компетентнісний профіль, рольова ідентичність та авторський стиль.</p> <p>Тренер як суб'єкт навчального процесу: функції, зони відповідальності та етичні зобов'язання. Рольовий репертуар тренера: експерт, фасилітатор, коуч, модератор — критерії та умови рольового переходу. Компетентнісний профіль тренера: когнітивний (предметні знання, методологічна культура), діяльнісний (проектування програм, ведення групи) та особистісний (емпатія, гнучкість, стресостійкість, автентичність) виміри. Стили ведення тренінгової групи: директивний, фасилітативний, демократичний — психологічне підґрунтя та ситуативна доцільність. Формування авторського стилю тренера: інтеграція особистісних ресурсів, цінностей і професійного досвіду.</p>	2
<p>Тема 7. Зворотний зв'язок і рефлексія в тренінгу: психологічні механізми та моделі оцінювання ефективності навчання.</p> <p>Зворотний зв'язок як психологічний феномен та дидактичний інструмент: функції, умови ефективності, ризики та обмеження. Класифікація форм зворотного зв'язку: вербальний і невербальний, формальний і неформальний, індивідуальний і груповий, оцінний і описовий. Технології конструктивного зворотного зв'язку. Психологічні механізми захисту у відповідь на зворотний зв'язок. Рефлексія та дебрифінг як інструменти інтеграції досвіду: запитальні техніки, моделі рефлексивного циклу.</p>	1
<p>Тема 8. Ко-тренерська взаємодія та посттренінговий супровід як умови забезпечення сталих змін.</p> <p>Ко-тренерство як модель командної тренерської діяльності: переваги, ризики та психологічні умови ефективної партнерської взаємодії. Варіанти організації ко-тренерства: рівноправне партнерство, модель «провідний – асистент», тематичний розподіл — критерії вибору формату. Рольова поляризація в ко-тренерській парі: функціональне значення контрасту стилів, узгодження позицій і</p>	1

профілактика конкуренції. Алгоритм підготовки ко-тренерів: попередня домовленість про ролі, сигнальні системи під час тренінгу, спільний дебрифінг після заняття. Посттренінговий супровід учасників: значення, форми. Посттренінговий моніторинг і оцінка стійкості змін: методи відстеження трансферу навичок у реальну практику. Психологічні бар'єри закріплення навичок та методи їх подолання.	
--	--

6.2. Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
1	<p>Тема 2. Методологічні засади організації тренінгового процесу: принципи, структура та проєктування занять.</p> <p>Система принципів тренінгового процесу: активності та суб'єктності учасників, партнерської взаємодії, «тут і тепер», конфіденційності, добровільності, зворотного зв'язку, рефлексивності. Принцип відповідності методу меті як ключовий критерій методичного проєктування. Архітектура тренінгового заняття: логіка побудови від активації до рефлексії; схеми «відкриття – розвиток – закриття» та «активація – інформування – практика – інтеграція».</p>	2
2	<p>Тема 4. Соціально-психологічні закономірності групової динаміки у тренінговому процесі.</p> <p>Тренінгова група як соціально-психологічний феномен: специфіка, відмінність від природних, навчальних і терапевтичних груп. Структура тренінгової групи: формальні та неформальні ролі учасників; соціометричний вимір міжособистісних стосунків. Типологія учасників тренінгу та диференційовані стратегії роботи з кожним типом. Стадіальна модель розвитку групи — психологічний зміст кожної фази та завдання тренера. Феномени групової динаміки: згуртованість, нормоутворення, конкуренція, рольова диференціація, групове мислення. Опір та синергія групи: психологічна природа, форми прояву та методи регуляції. Стратегії роботи з важкими учасниками та деструктивними груповими процесами: провокація, пасивність, домінування, агресія, коаліції.</p>	2
3	<p>Тема 5. Методичний арсенал тренера: класифікація, психологічне обґрунтування та технологія застосування активних методів навчання.</p> <p>Психологічні механізми засвоєння знань і формування навичок у дорослих: умови переходу від знання до вміння та від уміння до навички. Класифікація активних методів навчання за характером пізнавальної активності, рівнем</p>	2

	групової взаємодії та дидактичною функцією.	
4	Тема 6. Технологія проєктування та адміністрування тренінгової програми: від аналізу потреб до реалізації. Цикл розробки тренінгової програми: аналіз потреб і запиту → операціоналізація цілей → відбір змісту → конструювання методичної послідовності → підготовка матеріалів → пілотування → коригування. Методи діагностики навчальних потреб: анкетування, фокус-група, інтерв'ю, аналіз компетентнісної моделі. Інтерактивне навчання як методологічна основа тренінгу: суб'єкт-суб'єктна взаємодія, діалогізм, рефлексивність.	2

6.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
1	Тема 1. Соціально-психологічний тренінг як метод активного навчання: сутність, специфіка та типологія. Андрагогічні засади навчання дорослих як методологічна основа соціально-психологічного тренінгу: принципи самоспрямованості, досвідоцентричності та практичної орієнтованості. Моделі та цикли навчання.	10
2	Тема 2. Методологічні засади організації тренінгового процесу: принципи, структура та проєктування занять. Технологія розробки тренінгової вправи: операціоналізація навчальної мети, конструювання інструкції, вибір формату взаємодії, часовий регламент, критерії та запитання для дебрифінгу. Типові методичні помилки при проєктуванні тренінгових занять та способи їх профілактики.	10
3	Тема 3. Психологічний портрет тренера: компетентнісний профіль, рольова ідентичність та авторський стиль. Імідж тренера: вербальна та невербальна складові, управління враженням, конгруентність. Психологічні труднощі тренерської діяльності: синдром самозванця, страх групи, злиття з учасниками, надмірний контроль — механізми виникнення та стратегії подолання.	10
4	Тема 5. Методичний арсенал тренера: класифікація, психологічне обґрунтування та технологія застосування активних методів навчання. Міні-лекція як метод структурованої трансляції знань: принципи підготовки, прийоми утримання уваги та активізації аудиторії. Фасилітація та модерація групових обговорень. Рольова гра: психологічні функції, класифікація, алгоритм організації та проведення дебрифінгу. Кейс-метод: структура кейсу, процедура аналізу	20

	ситуації, групова дискусія та вироблення рішень. Психодрама і соціодрама в тренінговому процесі: теоретичні засади, техніки та сфера застосування. Метафора, притча, відеофрагмент та арт-техніки як інструменти активізації рефлексії та емоційного залучення. Критерії вибору методу: відповідність меті, рівню групи, часовому ресурсу та контексту навчання.	
5	Тема 6. Технологія проектування та адміністрування тренінгової програми: від аналізу потреб до реалізації. Адміністрування тренінгу: організаційно-логістичні аспекти (простір, обладнання, матеріали), регламент, встановлення правил групи, документація. Структурні вправи на різних етапах тренінгу. Типові помилки адміністрування: недооцінка часового ресурсу, відсутність резервного плану, ігнорування потреб учасників. Практикум: конструювання сценарію тренінгового заняття від мети до дебрифінгу.	20
6	Тема 7. Зворотний зв'язок і рефлексія в тренінгу: психологічні механізми та моделі оцінювання ефективності навчання. Оцінювання ефективності тренінгу: рівні та інструменти. Практичний інструментарій оцінювання: анкети задоволеності, тести знань і навичок, щоденники саморефлексії, спостереження.	6

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Для активізації навчального процесу здобувачів освіти в межах опанування дисципліни «Технології соціально-психологічного тренінгу» застосовується комплексний підхід, який поєднує сучасні психолого-педагогічні технології, інтерактивні форми роботи та онлайн-інструменти.

На лекційних заняттях матеріал подається структуровано та логічно відповідно до змістових модулів дисципліни. Увага здобувачів освіти зосереджується на ключових поняттях, концепціях і моделях тренінгової діяльності. Викладач демонструє приклади практичного застосування теоретичних концепцій у реальній тренерській практиці: корпоративне навчання, освітній тренінг, психологічне просвітництво, розвиток організаційних команд. Лекції супроводжуються візуальними матеріалами: схемами циклів навчання, діаграмами стадій групової динаміки, алгоритмами побудови тренінгової програми, інфографікою щодо типологій тренінгів, рольового репертуару тренера та моделей зворотного зв'язку. Активно використовуються мультимедійні презентації, короткі відеофрагменти реальних тренінгів, інтерактивні демонстрації тренінгових технік, що підсилюють розуміння теоретичного матеріалу та забезпечують його зв'язок із практикою

Практичні заняття мають тренінговий характер і орієнтовані на безпосереднє оволодіння тренерськими компетентностями в умовах навчальної групи. Застосовуються інтерактивні методи: моделювання фрагментів

тренінгових занять, аналіз відеозаписів роботи тренерів, розбір реальних тренінгових ситуацій і методичних рішень. Відпрацьовуються практичні навички фасилітації групових обговорень, проведення рольових ігор та дебрифінгів, конструювання тренінгових вправ, управління груповою динамікою, надання та отримання конструктивного зворотного зв'язку. Використовуються форматні вправи-симуляції: моделювання ситуацій опору групи, роботи з важкими учасниками, переходу між стадіями групової динаміки, ко-тренерської взаємодії. Здобувачі навчаються застосовувати конкретні тренінгові методи.

Широко застосовується проблемно-орієнтоване навчання: аналіз методичних помилок при проектуванні тренінгів, розгляд складних групових ситуацій (конфлікти, маніпуляція, пасивність, злиття ролей), розв'язання дилем тренерської етики, оцінювання ефективності різних тренінгових підходів, побудова авторських програм із обґрунтуванням методологічного вибору. Здобувачі освіти виконують індивідуальні та групові проєкти: розробку повноцінної тренінгової програми з обраної теми, складання методичного портфоліо тренера, аналіз та критичне оцінювання існуючих тренінгових продуктів, проведення та самоаналіз міні-тренінгу в умовах навчальної групи.

Самостійна робота здобувачів включає опрацювання сучасних наукових і методичних джерел із теорії та практики соціально-психологічного тренінгу, підготовку аналітичних есе та методичних розробок, виконання завдань із проектування тренінгових вправ і цілих занять, проходження рефлексивного самоаналізу власного тренерського стилю та компетентнісного профілю, вивчення та адаптацію зарубіжних тренінгових моделей і форматів, розробку інструментів оцінювання ефективності навчання для конкретних тренінгових контекстів.

В умовах дистанційного навчання активно використовуються сучасні онлайн-технології. Лекції й практичні заняття проводяться на основі платформи Microsoft Teams. Ця платформа також використовується для проведення опитувань, тестів, обміну файлами та виконання індивідуальних завдань. Для швидкої комунікації застосовуються месенджери Telegram і Viber. Онлайн-опитування та самодіагностика здійснюються за допомогою Google Forms. Онлайн-дошки (Miro, Google Jamboard) використовуються для візуалізації рефлексивних матеріалів, групових обговорень, створення інтелект-карт і схем особистісного розвитку.

Таким чином, методи навчання забезпечують поєднання теоретичного аналізу, практичного опрацювання психологічних технік, рефлексивного досвіду та інтерактивної взаємодії у цифровому середовищі, що відповідає змісту та завданням дисципліни «Психологія особистісного зростання».

8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль з навчальної дисципліни «Технології соціально-психологічного тренінгу» включає поточне оцінювання (з тем, визначених для

аудиторного обговорення і самостійного опрацювання).

Поточний контроль передбачає оцінювання:

результатів аналізу навчально-методичних і наукових матеріалів з теорії та практики соціально-психологічного тренінгу;

участі в дискусії під час лекційних і практичних занять;

підготовки виступу до занять із презентацією (чи без);

підготовки індивідуальних і групових завдань за вибором здобувачів вищої освіти.

Конкретні форми поточного контролю

Аналіз тренінгових кейсів — оцінювання здатності застосовувати теоретичні знання для розбору реальних тренерських ситуацій: управління опором групи, вибір методу відповідно до мети заняття, реагування на деструктивну поведінку учасників, вирішення етичних дилем тренерської діяльності.

Підготовка та захист групових проєктів — розробка тренінгової програми з обраної теми з обґрунтуванням цілей, методологічного підходу, послідовності модулів, системи вправ і інструментів оцінювання результатів навчання.

Виконання діагностичних завдань — самодіагностика тренерських компетентностей, визначення власного стилю ведення групи, аналіз рольового репертуару та зон професійного розвитку з подальшою рефлексивною інтерпретацією результатів.

Презентації з використанням мультимедійних засобів — представлення розробленої тренінгової програми або окремого модулю, демонстрація тренінгових вправ, обґрунтування методичних рішень перед аудиторією.

Участь у дискусіях і дебатах — обговорення методологічних питань тренінгової практики: ефективність різних моделей навчання, межі застосування психодрами та арт-технік, дилеми ко-тренерської взаємодії, критерії оцінювання якості тренінгового продукту.

Розробка практичних інструментів — конструювання тренінгових вправ із повним методичним описом (мета, інструкція, регламент, дебріфінг), створення анкет зворотного зв'язку, чек-листів самооцінки учасників, сценаріїв окремих тренінгових блоків.

Підсумковий контроль

Підсумковий контроль навчальної діяльності здобувачів здійснюється у формі заліку.

9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Бали за лекційні заняття враховують такі показники: враховують такі показники: активність участі здобувача у дискусіях щодо теоретичних засад і практичних аспектів соціально-психологічного тренінгу; самостійна підготовка виступів з тем, винесених на самостійне опрацювання (моделі навчання

дорослих, типології тренінгів, підходи до оцінювання ефективності); виконання завдань для самоперевірки з ключових понять і концепцій курсу; опрацювання додаткових наукових і методичних матеріалів з тематики дисципліни.

Бали на практичному занятті здобувачі вищої освіти отримують за: проведення фрагментів тренінгових занять (міні-тренінг) із подальшим самоаналізом і груповим дебрифінгом; розробку та захист індивідуальних або групових проєктів тренінгових програм із методичним обґрунтуванням; підготовку презентацій за обраними темами курсу; активність під час дискусій і виконання практичних завдань — аналіз тренінгових кейсів, діагностика власного тренерського стилю та компетентнісного профілю, рольові симуляції ситуацій групової динаміки, відпрацювання технік фасилітації та зворотного зв'язку.

Бали за самостійну роботу враховують: виконання індивідуальних завдань — аналіз реальних тренінгових ситуацій і методичних рішень, розробка сценаріїв тренінгових занять або окремих модулів; створення практичних інструментів тренера — анкет зворотного зв'язку, чек-листів оцінювання, карток тренінгових вправ із повним методичним описом; виконання тестових завдань для самоконтролю з теоретичного матеріалу курсу; підготовку есе або рефлексивних записів щодо власного тренерського досвіду, аналізу спостережень за роботою тренерів, осмислення методологічних підходів до проєктування навчання; створення методичного портфоліо тренера з виконаними завданнями, розробленими матеріалами та рефлексивними нотатками.

10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання результатів роботи здобувачів освіти відбувається за **100 бальною шкалою**. Вага оцінки за кожен вид навчальної роботи та відповідну тему відображена у таблиці.

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти за підсумкового контролю «екзамен»

№ теми	1	2	3	4	5	6	7	8	Разом
Вид навчальної роботи									
Лекції	1		1				1	1	4
Практичні заняття		15		15	15	15			60
Самостійна робота	5	5	5		10	10	1		36
Залік									
Загальний бал									100

Критерії оцінювання результатів навчання

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється за 100 бальною шкалою згідно наступних критеріїв:

«90-100 балів» – здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.

«82-89 балів» – здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

«74-81 балів» – здобувач вищої освіти у переважній більшості володіє навчальним матеріалом, викладає його під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому більшість обов'язкової літератури. Але при викладанні питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неточності та помилки.

«60-73 балів» – здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

«Менше 60 балів» – здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

Додаткові бали до поточного контролю здобувач освіти може отримати, пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни протягом навчального семестру, взявши участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, який відповідає предмету дисципліни чи підготувавши дайджест (добір уривків з різних джерел на певну тематику). У форматі дайджестів можна зробити системний аналіз будь-якого теоретичного положення, розкрити різні точки зору на будь-яку проблему, тему, питання і зробити узагальнювальні висновки:

2 бали – нараховується здобувачам освіти, які пройшли навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни впродовж навчального семестру.

2 бали – нараховується здобувачам освіти, які взяли участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, який відповідає предмету дисципліни.

1 бал – нараховується здобувачам освіти, які підготували дайджест на певну тематику в межах вивчення дисципліни.

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	
60 – 63	E	задовільно
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. ПЕРЕЛІК НАОЧНО-ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни використовується система інформаційних ресурсів: дидактичні, програмні, мережа Інтернет, бібліографічні, бібліотечні. Серед них інтернет-ресурси, періодичні видання, наукові праці професорсько-викладацького складу, тези та матеріали наукових конференцій.

Засоби унаочнення та взаємодії:

1. Мультимедійні презентації в програмах Microsoft Office Power Point, Canva.
2. Відеоматеріали з каналу Ютуб та публічні відеолекції в записі.
3. Роздавальні матеріали – табличні і схематичні основи, інфографіка тощо.
4. Засоби зворотного зв'язку – хмарний сервіс Microsoft Teams платформи Office 365, сайт для інтерактивних презентацій і голосування Mentimeter.
5. В умовах дистанційного навчання – застосунки платформи для відеоконференцій хмарного сервісу Microsoft Teams платформи Office 365, Навчально-інформаційний портал БІНПО, єдина освітньо-цифрова екосистема

БІНПО.

Необхідне матеріально-технічне забезпечення з використанням технологій дистанційного навчання:

- мережа Інтернет, електронні пристрої, у т.ч. персональні.

**12. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ТЕХНОЛОГІЇ СОЦІАЛЬНО-
ПСИХОЛОГІЧНОГО ТРЕНІГУ»**

1. Розкрийте поняття «соціально-психологічний тренінг»: генеза терміну, сучасні наукові визначення та дискусійні аспекти.
2. Порівняйте соціально-психологічний тренінг із традиційними формами навчання (лекція, семінар, консультування) за критеріями активності учасників, зворотного зв'язку та трансферу знань у практику.
3. Охарактеризуйте основні типи тренінгів за метою, змістом і методологічним підходом; обґрунтуйте доцільність кожного типу в конкретних практичних контекстах.
4. Розкрийте андрагогічні засади навчання дорослих як методологічну основу соціально-психологічного тренінгу: принципи самоспрямованості, досвідоцентричності та практичної орієнтованості.
5. Охарактеризуйте експеріментальний цикл Д. Колба та обґрунтуйте його значення для проєктування тренінгових програм.
6. Розкрийте поняття цілепокладання у тренінгу: ієрархія цілей, SMART-формулювання навчальних результатів, зв'язок цілей із методами та оцінюванням
7. Охарактеризуйте систему принципів тренінгового процесу; розкрийте психологічне обґрунтування принципів «тут і тепер», конфіденційності та зворотного зв'язку.
8. Розкрийте принцип відповідності методу меті як ключовий критерій методичного проєктування тренінгу; наведіть конкретні приклади відповідності.
9. Проаналізуйте архітектуру тренінгового заняття за схемою «активація – інформування – практика – інтеграція»; обґрунтуйте функцію кожного етапу.
10. Опишіть технологію розробки тренінгової вправи: операціоналізація мети, конструювання інструкції, вибір формату взаємодії, регламент і запитання для дебрифінгу.
11. Охарактеризуйте типові методичні помилки при проєктуванні тренінгових занять та запропонуйте стратегії їх профілактики.
12. Охарактеризуйте рольовий репертуар тренера (експерт, фасилітатор, коуч, модератор); визначте критерії та умови рольового переходу залежно від ситуації.

13. Розкрийте компетентнісний профіль тренера в когнітивному, діяльнісному та особистісному вимірах; обґрунтуйте взаємозв'язок між компонентами.

14. Проаналізуйте стилі ведення тренінгової групи (директивний, фасилітативний, демократичний): психологічне підґрунтя та ситуативна доцільність кожного стилю.

15. Розкрийте поняття авторського стилю тренера: чинники його формування, роль особистісних ресурсів і професійного досвіду в його становленні.

16. Охарактеризуйте психологічні труднощі тренерської діяльності (синдром самозванця, страх групи, злиття з учасниками); розкрийте механізми виникнення та стратегії подолання.

17. Розкрийте імідж тренера як професійний інструмент: вербальна та невербальна складові, управління враженням, конгруентність у тренінговому просторі.

18. Охарактеризуйте тренінгову групу як соціально-психологічний феномен; визначте її специфіку порівняно з природними, навчальними та терапевтичними групами.

19. Розкрийте структуру тренінгової групи: формальні та неформальні ролі учасників, соціометричний вимір міжособистісних стосунків і завдання тренера щодо їх регуляції.

20. Проаналізуйте стадіальну модель розвитку групи Б. Такмена; розкрийте психологічний зміст кожної фази та відповідні завдання тренера.

21. Охарактеризуйте феномени групової динаміки (згуртованість, нормоутворення, групове мислення); розкрийте їх вплив на ефективність тренінгового процесу.

22. Проаналізуйте опір групи: психологічну природу, форми прояву та методи конструктивної роботи з груповим опором.

23. Розкрийте стратегії роботи з важкими учасниками тренінгу (провокація, пасивність, домінування, агресія); обґрунтуйте вибір стратегії залежно від типу поведінки.

24. Охарактеризуйте поняття синергії групи: умови її виникнення та методи фасилітації групового потенціалу.

25. Розкрийте психологічні механізми засвоєння знань і формування навичок у дорослих; обґрунтуйте умови ефективного переходу від знання до вміння та від вміння до навички.

26. Охарактеризуйте класифікацію активних методів навчання за характером пізнавальної активності, рівнем групової взаємодії та дидактичною функцією.

27. Розкрийте технологію проведення рольової гри в тренінгу: психологічні функції, алгоритм організації, вимоги до інструкції та процедура дебрифінгу.

28. Охарактеризуйте кейс-метод у тренінговій практиці: структура кейсу, процедура аналізу, організація групової дискусії та вироблення рішень.

29. Охарактеризуйте техніки фасилітації та модерації групових обговорень.

30. Розкрийте роль метафори, притчі та арт-технік у тренінговому процесі: психологічні механізми впливу та методичні умови застосування.

31. Розкрийте цикл розробки тренінгової програми: логіку послідовності етапів від аналізу потреб до пілотування та коригування.

32. Охарактеризуйте методи діагностики навчальних потреб (анкетування, фокус-група, інтерв'ю, аналіз компетентнісної моделі); визначте переваги та обмеження кожного.

33. Проаналізуйте організаційно-логістичні аспекти адміністрування тренінгу: вимоги до простору, обладнання, матеріалів, регламенту та документації.

34. Охарактеризуйте структурні вправи на різних етапах тренінгу: функції, критерії добору та методичні вимоги до проведення.

35. Розкрийте типові помилки адміністрування тренінгу та запропонуйте систему профілактичних заходів щодо кожної з них.

36. Обґрунтуйте значення резервного плану у тренінговій практиці.

37. Розкрийте зворотний зв'язок як психологічний феномен та дидактичний інструмент: функції, умови ефективності та ризики некоректного застосування.

38. Охарактеризуйте технології конструктивного зворотного зв'язку; розкрийте переваги та обмеження кожної моделі.

39. Проаналізуйте психологічні механізми захисту учасників у відповідь на зворотний зв'язок; визначте стратегії тренера щодо їх подолання.

40. Розкрийте роль рефлексії та дебрифінгу в інтеграції навчального досвіду; охарактеризуйте запитальні техніки та моделі рефлексивного циклу.

41. Розкрийте практичний інструментарій оцінювання результатів тренінгу: анкети задоволеності, тести знань і навичок, щоденники саморефлексії, методи спостереження.

42. Охарактеризуйте ко-тренерство як модель командної тренерської діяльності: переваги, ризики та психологічні умови ефективної партнерської взаємодії.

43. Проаналізуйте варіанти організації ко-тренерства; обґрунтуйте критерії вибору формату.

44. Розкрийте феномен рольової поляризації в ко-тренерській парі: функціональне значення контрасту стилів та механізми профілактики деструктивної конкуренції.

45. Охарактеризуйте форми посттренінгового супроводу учасників; обґрунтуйте їх роль у забезпеченні трансферу навичок.

46. Розкрийте психологічні бар'єри закріплення навичок після тренінгу та методи їх подолання.

13. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні

1. Андрушко Я. С. Основи психологічного тренінгу та психокорекція : навч. посіб. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2021. 236 с.
2. Білова М. Е. Теоретичні основи психологічного тренінгу : метод. рекомендації. Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2021. 36 с.
3. Динамічні процеси в малій групі: соціально-психологічний вимір освітнього середовища/ за ред. П.П.Горностая. Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2013. 190 с.
4. Зливков В. Л., Лукомська С. О. Теорія та практика психологічних тренінгів. Київ-Ніжин : Видавець ПП Лисенко М.М., 2019. 209 с.
5. Зливков В.Л., Лукомська С.О. Сучасні тренінгові технології розвитку особистості в освіті. Київ. 2022. 184 с.
6. Карамушка Л. М. Психологічні тренінги для підготовки менеджерів та персоналу освітніх організацій (реалізація технологічного підходу) : Навч. посібник. Київ : Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України, 2022. 144 с.
7. Карпенко Є. Основи психотренінгу : навч. посібник. Дрогобич : МОС, 2015. 78 с.
8. Матійків І. М. Тренерська майстерність: теорія і практика. Технологія проведення тренінгів: метод. посіб. Львів : СПОЛОМ, 2021. 280 с.
9. Мілютіна К. Л. Теорія та практика психологічного тренінгу : навч. посіб. Київ : МАУП, 2019. 192 с.
10. Перепелюк Т.Д., Ільченко І.С. Організація і методика соціально-психологічних тренінгів: навчальний підручник. Умань: Видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2014. 255 с.
11. Свідоме і несвідоме у груповій взаємодії: монографія / [П.П.Горностай, О.Л.Коробанова, О.Т.Плетка, Г.В.Циганенко, Л.Г.Чорна; за наук. ред. П.П.Горностая. Кропивницький: Імекс-ЛТД, 2018. 244 с.

Допоміжні

1. Адамська З. М. Соціально-психологічний тренінг як фасилітативне середовище для розвитку фасилітативних здібностей майбутнього психолога. *Філософсько-психологічні аспекти лідерства в бізнесі, освіті та державі : збірник тез IV Міжнародної науково-практичної конференції, 15 березня 2019 р.* Львів : СПОЛОМ, 2019. С. 17–21. Вілкінсон М. Секрети фасилітації: SMART-посібник із результативної роботи в групі. Харків : Вид-во «Фабула», 2021. 512 с.

2. Азаренкова Г.М. та ін. Тренінгові технології навчання у практичній підготовці. *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. 2023. 1(105). С. 81-89.

3. Збірник наукових праць за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції / За ред. Т.Д. Перепелюк. М-во освіти і науки України, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, ФСПО. Умань, 2019. С.40-44.

4. Ключко А.О. Особливості впровадження тренінгової програми «Психологія розвитку інноваційних стилів управління у менеджерів освітніх організацій». *Організаційна психологія. Економічна психологія*. 2021. № 1 (22). С.79–88.

5. Коношенко С., Коношенко Н., Трубник І. Тренінгова робота у соціальній сфері.

6. Лівандовська І.А. Застосування коучингових технік в роботі з підлітками та їх батьками. Сучасні тренінгові технології для розвитку особистості: еко-тренінги.

7. О'Коннелл Ш. Посібник для тренера: Як підготувати та провести тренінг, що матиме вплив: Нац. демократ. ін-т, 2017. 122 с.

8. Сингаївська І.В. Розвиток психологічної компетентності студентів методом соціально-психологічного тренінгу. *Держава, регіони, підприємництво: інформаційні, суспільно-правові, соціально-економічні аспекти розвитку: тези доповідей II Міжнародної конференції (Київ, 20 листопада 2020 р.)*. К.: Університет "КРОК", 2020. С. 171-173.

9. Слюсаревський М. М., Хазратова Н. В. Соціальна психологія. Навчальний посібник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2019. 352 с.

10. студентів (ділові та рольові ігри): навч.-метод. посіб. Львів: Новий Світ. 2020. 200 с.

11. Шлапак К. Є. Психологічні особливості проведення соціально-психологічного тренінгу (СПТ) для дітей, травмованих наслідками війни. Кривий Ріг : КДПУ, 2023. 51 с.

Інформаційні ресурси

1. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. URL: <https://dnpb.gov.ua>

2. Електронна бібліотека НАПН України: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. URL: <https://lib.iitta.gov.ua>

3. Закон України «Про вищу освіту»: [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

4. Міністерство освіти і науки України: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. URL: www.mon.gov.ua

5. Навчально-інформаційний портал БІНПО: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. URL: <https://binpo.com.ua>

